

Asia: VN/15267/2024

## **Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaisten sijoitusten seurannasta ja lupamenettelyistä**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **1. 1 § Lain tarkoitus**

Business Finland, Invest in Finland Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaisten sijoitusten seurannasta ja lupamenettelyistä (VN/15267/2024)

Yleiset huomiot

Invest in Finland osana Business Finlandia pitää valmisteltavaa lakiesitystä perusteltuna muuttuneessa turvallisuus- ja toimintaympäristössä. Sääntelyn ajantasaistaminen sekä EU:n tason kehitykseen vastaaminen ovat tarpeellisia tavoitteita.

Samalla korostamme, että lain valmistelussa ja toimeenpanossa on keskeistä säilyttää tasapaino kansallisen turvallisuuden varmistamisen ja Suomen investointihoukuttelevuuden välillä. Lainsäädäntö muodostaa merkittävän signaalin kansainvälisille sijoittajille Suomen toimintaympäristön ennakoitavuudesta, avoimuudesta ja kilpailukyvyistä.

Investointien edistämisen näkökulmasta keskeisiä periaatteita ovat:

- ennakoitavuus ja oikeusvarmuus
- selkeä ja rajattu soveltamisala
- tehokas ja sujuva lupamenettely
- greenfield-investointien käsittelyn ei tule heikentää Suomen kilpailukykyä
- viestintä yrityksille on on selkeää ja kansainvälisesti saavutettavaa

#### **2. 2 § Määritelmät**

Lakiesityksen tavoitteet ovat perusteltuja. Pidämme kuitenkin tärkeänä, että lain tarkoituksessa heijastuu selkeästi myös Suomen aseman vahvistaminen houkuttelevana ja luotettavana investointikohteena.

Seurannan kohteiden laajentaminen sekä uutta liiketoimintaa luovien sijoitusten (greenfield-investointien) osittainen sisällyttäminen seurantaan ovat merkittäviä muutoksia. Näiden osalta korostamme, että:

- soveltamisalan tulee olla tarkkarajainen ja kohdennettu riskialttiisiin toimintoihin
- greenfield-investointien osalta soveltamisen tulee olla rajattua ja ennakoitavaa, jotta Suomi säilyy kilpailukykyisenä investointikohteena
- Lain tulisi huomioida, että dual-use -teknologiat kattavat myös aineettomia tuotteita tai palveluja, esimerkiksi ohjelmistotuotteita.

Dual use -kysymyksiä tulee tarkastella tapauskohtaisesti osana kansallisen turvallisuuden arviointia, eikä lakiin tule sisällyttää liian yksityiskohtaisia tai kategorisia rajoituksia. Lain soveltamisen tulisi perustua riskinarvioon, jossa huomioidaan:

- Suomessa harjoitettava toiminta
- konsernirakenne ja emoyhtiön toiminta
- teknologian tosiasiallinen käyttö ja potentiaali

Samalla tulee välttää tilannetta, jossa pelkkä konserniyhteys dual-use-toimintaan automaattisesti laukaisee epävarmuuden. On tärkeää, että sääntely ei luo ennakoimattomuutta tilanteissa, joissa Suomessa harjoitettava toiminta on selkeästi siviililuonteista, vaikka konsernitasolla olisi dual-use -kytkentöjä.

Liian laaja tai tulkinnanvarainen soveltamisala voi heikentää investointihalukkuutta ja hidastaa investointipäätöksiä.

### **3. 3 § Seurannan kohteet**

-

### **4. 4 § Uutta liiketoimintaa luovat sijoitukset seurannan kohteina**

-

### **5. 5 § Luvan hakeminen**

-

### **6. 6 § Omistusosuuksien tarkastelupisteet**

-

### **7. 7 § Ääniosuuden laskeminen osakeyhtiössä**

-

## **8. 8 § Lupamenettely ja lupaviranomaiset**

Kaksivaiheinen lupamenettely, jossa Huoltovarmuuskeskus vastaa ensimmäisestä vaiheesta ja työ- ja elinkeinoministeriö toisesta, on lähtökohtaisesti toimiva ratkaisu.

Investointien edistämisen näkökulmasta on kuitenkin erityisen tärkeää, että:

- käsittelyajat ovat, nopeat, selkeät ja ennakoitavat
- prosessi on läpinäkyvä ja yrityksille ymmärrettävä, myös englanninkieliset ohjeistukset
- viranomaiskäytännöt ovat yhdenmukaiset

Invest in Finland katsoo, että lainsäädännössä ja sen perusteluissa tulisi selkeyttää, miten toimitaan tilanteissa, joissa Suomessa jo toimiva ulkomaalaisomisteinen yritys muuttaa tai laajentaa toimintaansa siten, että siihen voi liittyä esim. dual use -piirteitä.

Yritysten näkökulmasta on tärkeää, että:

- on mahdollisimman selkeästi määritelty, millaiset toiminnan muutokset voivat laukaista uudelleenarvioinnin tai lupavelvollisuuden
- menettely on ajallisesti ennakoitava ja hallinnollisesti sujuva
- Yrityksille tarjotaan mahdollisuus ennakoivaan vuoropuheluun viranomaisen kanssa tilanteissa, joissa toiminnan luonne muuttuu. Tämä tukisi sääntelyn ennakoitavuutta ja vähentäisi investointeihin liittyvää epävarmuutta.

Invest in Finland pitää erityisen tärkeänä, että toiminnan muutostilanteissa vältetään epäselvyys tai oikeudellinen epävarmuus, joka voisi heikentää investointiympäristön houkuttelevuutta tai estää yritysten toiminnan kehittämistä Suomessa.

Suosittamme:

- selkeiden käsittelyaikatavoitteiden asettamista
- matalan riskin hankkeille sujuvoitettuja menettelyjä
- keskitettyä palvelumallia yritysten ohjeistamisessa

## **9. 9 § Ehtojen asettaminen**

-

## **10. 10 § Asian raukeaminen**

-

## **11. 11 § Poikkeus luvan hakemisvelvollisuudesta**

-

## **12. 12 § Luvan myöntämättä jättäminen**

Luvan myöntämättä jättämistä koskevassa sääntelyssä korostamme:

- päätösten perusteltavuutta
- riskikriteerien selkeyttä
- ennakoitavuutta yritysten näkökulmasta

### **13. 13 § Lupaviranomaisten tiedonsaantioikeudet**

Viranomaisten tiedonsaantioikeudet ovat tarpeellisia lain tavoitteiden saavuttamiseksi.

Samalla on tärkeää, että:

- yritysten hallinnollinen taakka pidetään kohtuullisena
- liikesalaisuuksien suoja varmistetaan

### **14. 14 § Tietojenantovelvollisuus**

-

### **15. 15 § Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen viranomaiselle**

-

### **16. 16 § Lain kiertäminen**

-

### **17. 17 § Menettely lain laiminlyönnin tapahtuessa**

-

### **18. 18 § Uhkasakko**

-

### **19. 19 § Seuraamusmaksu**

Seuraamusjärjestelmä on keskeinen lain toimivuuden kannalta.

Korostamme, että seuraamusten tulee olla:

- oikeasuhtaisia
- ennakoitavia
- selkeästi ohjeistettuja

Investointinäkökulmasta liian ankara tai epäselvä seuraamusjärjestelmä voi lisätä riskiarviointia ja heikentää Suomen houkuttelevuutta investointikohteena.

**20. 20 § Seuraamusmaksun määrääminen**

-

**21. 21 § Seuraamusmaksulautakunta**

-

**22. 22 § Seuraamusmaksun määrän kokonaisarviointi**

-

**23. 23 § Seuraamusmaksun määrä**

-

**24. 24 § Seuraamusmaksun täytäntöönpano**

-

**25. 5 luku Erinäiset säännökset**

-

**26. Laki sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta**

-

**27. Muu asia, jonka haluatte tuoda työryhmän tietoon**

-

Laitinen Kaija  
Business Finland Oy - Invest in Finland